Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

Растителнозащитни мерки при овощни през ноември

ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата 10.11.2025 | **Брой** 11/2025 | **ISSN** 2815-522X | **Език** BG
www.plant-protection.com/article/2319?lang=bg

Зимата вече е на прага и листопадните растителни видове се подготвят за зимен покой. След като листата на овощните дървета окапят, е време за важни превантивни растителнозащитни мерки. Така ще се предотврати увеличението на фитопатогенна зараза и популацията от насекоми през следващата година.

Сега е моментът и да изготвите план за борба с болестите и неприятелите през следващата година, както и да направите разчет за препаратите и материалите, необходими за провеждане на мероприятията свързани с тази борба.

През месеца по-подходящи условия за засаждане на овошки и за извършване на фитосанитарни дейности при овощните култури ще има през второто десетдневие.

ISSN 2815-522X

Тъй като на някой болести мицелът се запазва в листата, плодовете и почвата, както и това че насекомите могат да зимуват в почвата, по мумифицираните плодове и дървесина и да образуват гъсенични гнезда по леторасли и листа, се налагат следните мерки:

При семкови, костилкови и орехоплодни

При силно нападнати, преди листопада, ябълкови и крушови дървета от струпясване и черешови – от цилиндроспориоза окапалите им листа се събират и пръскат с 5% карбамид.

Прасковените, касиевите, черешовите, вишневите и бадемовите насаждения се напръскват с 2 % бордолезов разтвор (2 кг син камък и 1,5 кг негасена вар за 100 л вода) за борба със сачмянката и инфекциозна апоплексия.

Стъблата и дебелите клони на овощните дървета се намазват с 20% варна каша и малко глина за предпазване от зимните мразове, за унищожаване на лишеите и мъховете и за отблъскване на миризливия дървесинояд и дървесницата.

За борба с кафявото и черно гниене, загиването на завръзите на дюлята, бадемовият семеяд, прасковеният клонков молец, златозадката и бялата овощна пеперуда мумифицираните плодове и гъсеничните гнезда се събират и унищожават.

Изрязват се и се изгарят заразените от брашнеста мана леторасли по ябълката и прасковата, заразените от струпясване, черно гниене и кафяви листни петна леторасли по крушата, нападнатите от сачмянка по костилковите и бадема леторасли, заразените от кафяво гниене по семкови и костилкови видове, летораслите на бадема, нападнати от церкоспороза, оранжеви листни петна и струпясване, на ореха от антракноза и бактериоза, на леската от лешников сечко, яйчните пръстенчета на пръстенотворката и яйчните щитчета на ябълковия молец.

За унищожаване на зимуващите гъсеници на ябълковия, сливовия и ореховия плодов червей, крушовия пъпкопробивач, кръгломинираща молец, корестата завивачка, ябълковата стъкленка, крушовите бълхи, глоговия акар и яйчните купчинки на гъботворката, старата кора на овощните дървета се остъргва, събира се и се изгаря.

Остъргването се извършва с тъп нож, без да се засяга ликовата част на кората, а отпадъците се събират в платнище и се изгарят.

Окапалите листа в ореховите насаждения се събират и изгарят, за да се унищожи зимуващата в тях зараза от антракноза и бактериоза.

Почвата в овощните насаждения се изорава дълбоко, за да се унищожат ябълковата оса, змиевидноминиращият молец, ларвите на майския бръмбар, ябълковият цветопробивач, крушовата дървеница, вишневата листна оса, черешовата муха, костилкоплодовата листна оса, сливовата плодова оса, бадемовият семеяд, бадемовата листна оса, ореховият плодов червей, лешниковият и кестенов хоботник.

Чрез дълбоко заораване на листата се унищожават и струпясването по ябълка и круша, бели листни петна по крушата, кафяви листни петна по дюлята и крушата, черно гниене по семковите овощни видове, загиване на завръзите на дюлята, червени листни петна по сливата, церкоспороза, оранжеви листни петна и струпясване по бадема, антракноза и бактериоза по ореха. Така листата изгниват, а заедно с тях загиват и причинителите на болести.

При ягоди

Белите листни петна при ягодата се причиняват от гъба, която зимува като мицел в зелените листа и като зимни плодни тела в изсъхналите листа. През зимата плодните тела – перитеции се изпълват с много зимни спори. При достатъчно влага и след завършване на развитието си, спорите се изхвърлят във въздуха и така причиняват първичните заразявания. В петната от първичните заразявания се образуват летни спори – конидиоспори, които служат за масово разпространение на болестта. Признаците са изразени най-ясно по листата – бели кръгли петна с червеникава периферия.

Изорава се почвата за унищожаване на възрастните от ягодово стъблохоботниче, ягодови хоботници, белите и червените листни петна.

При малини

Изрязват се и се унищожават заразените от антракноза, дидимела и нападнати от малинова галица или агрилус издънки.

Изорава се почвата в междуредията на насажденията, за да се унищожат възрастните на малиновия бръмбар и ларвите на малиновата галица и причинителите на ръждата, антракнозата и листните петна.

При касис

Ларва на касисова стъкленка

Изрязват се и се изгарят летораслите нападнати от американска брашнеста мана и стъкленка.

Изорава се почвата за унищожаване на касисовата галица, която зимува като ларва в пашкул върху почвената повлрхност.